Manifest 'het samenspel van Raalte'

Voor u ligt het manifest 'het samenspel van Raalte'. Raalte is een van de tien gemeenten die heeft deelgenomen aan de pilot van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het manifest 'Het samenspel van Raalte' draagt bij aan:

- Het goede gesprek tussen de raad en het college
- Helderheid over de rol en positie van de raad
- Invulling geven aan de kaderstellende rol van de raad
- Heldere afspraken over de informatievoorziening

1. Centrale waarden voor het samenspel

Om als gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie goed te kunnen samenwerken, hebben we vastgelegd welke waarden wij belangrijk vinden in het samenspel. Zo handelen we vanuit een basis van gemeenschappelijke waarden, waarmee we het bestuur van de gemeente kunnen versterken voor onze inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven.

Onze gemeente kenmerkt zich door samenwerking. Niet alleen tussen raad en college maar ook tussen raadsleden en tussen gemeentebestuur en samenleving. Dat moeten we koesteren. Niet alleen omdat dit prettig samenwerken is, maar ook omdat dit zorgt voor goed bestuur van onze gemeente en positieve resultaten voor onze inwoners.

De ambtelijke organisatie is ons kapitaal en gebruiken wij voor inhoudelijke uitleg en adviezen, maar zetten wij niet in voor politieke doeleinden. Het politieke proces vindt plaats binnen de raad en tussen college en raad. Politiek wordt niet op de persoon gespeeld, ondanks dat politiek soms wel persoonlijk kan én mag zijn. Door open en eerlijk te zijn naar elkaar werken we samen aan een mooiere gemeente.

"Door samen te werken komen we tot een goed bestuur".

Uitgangspunten:

- We gaan uit van onderling vertrouwen en werken er samen aan om dit vertrouwen hoog te houden.
- We verrassen elkaar tijdig.
- We gaan respectvol met elkaar om; we spelen dus altijd op de zaak en niet op de persoon. Daar waar de integriteit van individuele raadsleden of fracties herhaaldelijk en publiekelijk in twijfel wordt getrokken, proberen we samen de onderlinge verhoudingen te herstellen.
- Dilemma's leggen wij openlijk op tafel en tonen daarmee ook bereidheid om onze eigen opvattingen bij te stellen.
- Eerlijkheid: we zeggen wat we doen en we doen wat we zeggen zowel in de media als in rond-de-tafelgesprekken en raadsvergaderingen.
- In onze gemeenteraad moeten alle geluiden uit de samenleving te horen zijn. Maar dat betekent niet dat we individuele belangen behartigen. De gemeenteraad kijkt naar het algemeen belang en fracties laten zien wat hun visie is op dit algemene belang.

Grootste uitdaging

We zijn samen verantwoordelijk voor een goede besluitvorming en spreken elkaar daarop aan.

2. Rolopvatting van gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie

De gemeenteraad heeft drie hoofdtaken: kaderstellen, controleren en vertegenwoordigen. Het college werkt de kaders uit tot beleid en legt hier verantwoording over af. Verder komt het college

met beleidsvoorstellen die soms om nieuwe kaders van de raad vragen. De ambtelijke organisatie ondersteunt de raad, voert het beleid van het college uit en informeert het college als zich in de uitvoering bijzonderheden voordoen. Verder adviseert het ambtelijk apparaat het college over relevante ontwikkelingen en over de praktische uitvoerbaarheid van beleid. Ieder heeft zo een eigen rol en positie in de gemeentelijke besluitvorming. We respecteren elkaars rollen. Dat betekent niet alleen dat we elkaar scherp houden, maar ook dat we elkaar in staat stellen om ieders rol goed te kunnen vervullen: raad, college en ambtelijke organisatie.

"We stellen elkaar in staat om de gemeente goed te besturen en respecteren de rollen en verantwoordelijkheden van gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie".

Uitgangspunten:

- Het college voert het beleid binnen de kaders van de gemeenteraad uit en legt actief verantwoording af over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan deze kaders.
- De gemeenteraad stelt zich op als goed opdrachtgever van het college.
- Bij onderwerpen waar meerdere raden bij betrokken zijn, zoals regionale samenwerkingsverbanden, laten we ons vertegenwoordigen door een raadslid die ons tijdig informeert, zodat wij een goede invulling kunnen geven aan onze kaderstellende en controlerende taken.
- We werken aan bewustwording over de inzet van raadsinstrumenten en werken zo aan een effectief gebruik hiervan.
- Het besluitvormingsproces geven we bij grote thema's vorm in het samenspel tussen raad en college.

Grootste uitdaging
We zetten doelgericht en efficiënt raadsinstrumenten in om bij te dragen aan beter bestuur en transparantie.

3. Informatievoorziening en verantwoording
Om als gemeenteraad onze taak goed uit te kunnen voeren, is het belangrijk dat de informatievoorziening en verantwoording vanuit het college en de ambtelijke organisatie goed is. Ook bij politiek gevoelige onderwerpen informeert het college de raad open, eerlijk en tijdig.

"Het college neemt de raad mee in de gedachtenvorming over de opgaven waar de gemeente voor staat."

Uitgangspunten:

- Het college informeert de raad actief en periodiek op grote thema's die belangrijk zijn voor de raad en de samenleving.
- Het college werkt actief met een planning waarin de raad kan zien wanneer voorstellen en stukken kunnen worden verwacht.
- In raadsvoorstellen die belangrijk zijn voor de samenleving schetst het college meerdere scenario's en legt de keuze van het college uit, zodat elk raadslid zijn voorkeur beter kan beargumenteren en uitleggen . Het werken met scenario’s is maatwerk, we gaan hier slim mee om.
- In raadsvoorstellen wordt beschreven wat de gevolgen zijn van het niet aannemen van een voorstel.
- Het college informeert de raad eerder dan de pers.
- De raad nodigt (ervarings)deskundigen en andere betrokkenen actief uit om mee in gesprek te gaan wanneer er behoefte is aan inspiratie of aanvullende deskundigheid.

Grootste uitdaging
Als college en raad werken wij vanuit scenario's als het gaat om grote thema's en delen hierbij (zo nodig vertrouwelijk) de bijbehorende dilemma's.

4. Betrekken van inwoners
Wij besturen onze gemeente samen met onze inwoners. We trekken als gemeenteraad actief de gemeente in. Dat doen we als politieke partijen of fracties, maar ook als gehele gemeenteraad. Dat zorgt ervoor dat wij intensief in contact zijn met groepen die niet altijd zo gemakkelijk het gemeentehuis binnenlopen.

In participatietrajecten is het belangrijk dat de raad vooraf kaders meegeeft om verwachtingen helder te maken en teleurstelling achteraf te voorkomen. Dat vraagt scherpte bij raadsbesluiten en plannen. Niet iedereen wil op dezelfde manier betrokken worden bij het bestuur van onze gemeente. Er is behoefte aan creatieve vormen van inspraak. De gemeenteraad gaat actief naar inwoners toe en voert het open gesprek. Daarmee bieden we verschillende mogelijkheden aan inwoners om mee te doen.

Wij willen als gemeenteraad intensief in contact zijn met onze inwoners en hebben daarbij aandacht voor de verwachtingen die dit oproept.

Uitgangspunten:
- We scheppen ruimte voor inwoners door onder meer gesprekken op locatie te houden.
- We bieden ruimte aan speciale doelgroepen om kennis te nemen van de gemeentepolitiek, bijvoorbeeld via de kindergemeenteraad en de jaarlijkse middelbare schooldebatten.
- We werken onder meer 'Met de raad op pad' om ons extra te kunnen richten op doelgroepen of thema's.
- We maken vooraf helder wat het doel is in het contact met inwoners, zodat verwachtingen helder zijn.
- We communiceren wat de gemeenteraad doet en hoe inwoners invloed kunnen uitoefenen.

Grootste uitdaging
Als gemeenteraad voeren we doorlopend het gesprek hoe inwoners te betrekken bij het bestuur van de gemeente.

Slotbepaling
Eén keer per jaar evalueren we het manifest 'het samenspel van Raalte' om te bespreken wat goed gaat en wat beter kan. Het manifest gebruiken we ook in de agendacommissie en in het presidium, bijvoorbeeld bij het evalueren van vergaderingen of participatietrajecten.

Versie 27 november 2025